

Oplegnotitie open standaarden, lijsten

Vergadering: Forum Standaardisatie woensdag 4 december 2024
Agendapunt: 3
Documentnummer: FS-20241204.3
Aan: Forum Standaardisatie
Van: Stuurgroep Open Standaarden
Datum: 14 november 2024
Versie: 1.0
Bijlagen: FS-20241204.3A-Intakeadvies-NL-GOV-profile-for-CloudEvents
Rechten: [CC0 publieke domeinverklaring](#)

Ter besluitvorming

3A. Betere gegevensuitwisseling: Intakeadvies NL GOV profile for CloudEvents verplichten aan de overheid

[Bijlage: FS-20241204.3A-Intakeadvies-NL-GOV-profile-for-CloudEvents]

Overheidsorganisaties hebben een groeiende behoefte aan actuele informatie vanuit de basisregistraties. Maar die gegevens veranderen vaak en snel, bijvoorbeeld door verhuizingen of overlijden. [NL GOV profile for CloudEvents](#) beschrijft een aanpak voor het snel kunnen uitwisselen van informatie over dit soort gebeurtenissen tussen overheidsorganisaties. Afnemers zijn door de notificaties snel op de hoogte van relevante veranderingen en kunnen daarop gebeurtenisgedreven actie ondernemen. Organisaties werken makkelijker samen en wisselen effectiever informatie uit.

Vraag aan Forum Standaardisatie om in te stemmen met de volgende adviezen:

De standaard **NL GOV profile for CloudEvents** in procedure te nemen voor opname op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. Een volledig expertonderzoek is aangewezen om de standaard te toetsen aan de criteria voor opname op de lijst (betere gegevensuitwisseling).

Achtergrond

NL GOV profile for CloudEvents wordt een 'notificatiestandaard' genoemd. Als overheidsorganisaties de standaard toepassen, kunnen ze computersystemen maken

waarmee ze elkaar snel kunnen notificeren over gebeurtenissen. Zo weet bijvoorbeeld een gemeente direct dat een van hun inwoners verhuist. Een overheidsorganisatie kan dan snel acteren naar aanleiding die gebeurtenis (gebeurtenisgedreven handelen).

Belang van de standaard: betere gegevensuitwisseling

Het gebruik van NL GOV profile for Cloudevents draagt bij aan een overheid die sneller en gestandaardiseerd informatie wil kunnen uitwisselen over een wijziging in gegevens en naar aanleiding daarvan snel wil kunnen handelen. Dit verbetert de dienstverlening en de effectiviteit van het handelen van de overheid. Overheidsorganisaties hebben beter inzicht op actuele informatie en voldoen eerder aan een verwachting dat ook de overheid als norm hanteert snel te reageren.

Hoe is het proces verlopen?

Op 23 augustus heeft Logius de standaard NL GOV profile for CloudEvents aangemeld om te toetsen of de standaard geschikt is om te verplichten aan de overheid via plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst van Forum Standaardisatie. Op 8 oktober 2024 heeft een intakegesprek plaatsgevonden met de indiener, procedurebegeleider InnoValor Advies en Bureau Forum Standaardisatie.

Over de standaard

Technisch gezien is de standaard een set Nederlandse afspraken over hoe de Nederlandse overheid gebruik kan maken van de internationale standaard [CloudEvents](#). Deze standaard beschrijft hoe informatie over een plaatsgevonden gebeurtenis gestandaardiseerd gerapporteerd en via API's uitgewisseld kan worden met gebruik van verschillende gegevensformaten, transportprotocollen en voorzieningen.

In het Nederlandse profiel NL GOV profile for CloudEvents staat meer informatie over bijvoorbeeld het gebruik van bepaalde attributen. Zo maakt de overheid gebruik van internationale standaardisatie en wordt deze aangevuld met afspraken die binnen de Nederlandse context nodig of wenselijk zijn.

Ter kennisname

3B. Social Return of Investment (SROI)

[Bijlage: geen]

De overheid ziet het als zijn taak om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen, zodat iedereen zoveel mogelijk kan meedoen in de samenleving en uitzicht houdt op werk en inkomen. Bij passende aanbestedingen voor werken en diensten van meer dan €250.000 moeten leveranciers van het Rijk meer werkgelegenheid creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Bij de Europese aanbesteding van de huidige raamovereenkomst voor de toetsingsprocedures door bureau Forum Standaardisatie was daarom de voorwaarde dat minimaal vijf procent van de gerealiseerde opdrachtwaarde wordt besteed aan een nieuw social return initiatief of een uitbreiding van een bestaand initiatief.

Het bureau Innovalor Advies draagt thans zorg voor de onderzoeken voor de toetsingsprocedures en heeft sinds september een medewerker in dienst die wegens een visuele beperking tot dan langere tijd op afstand van de arbeidsmarkt stond. De collega loopt en werkt mee in de opdrachten die Innovalor Advies voor bureau Forum Standaardisatie binnen de raamovereenkomst uitvoert en krijgt zo ervaring met het uitvoeren van projecten en kennis over digitale standaarden en gegevensuitwisseling.

3C. Voortgang lopende procedures

[Bijlage: geen]

1. Betere gegevensuitwisseling

a. Tweedimensionale ontwerptekeningen NLCS

Forum Standaardisatie toetst of de nieuwe versie van de [Nederlandse CAD Standaard](#) (NLCS), versie 5.0, geschikt is voor opname op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. NLCS zorgt voor meer eenheid in tweedimensionale ontwerptekeningen (bouwen en wonen). Daarnaast wordt getoetst of de beheerorganisatie [digiGO](#) in aanmerking komt voor het predicaat 'uitstekend beheer'.

De expertbijeenkomst heeft plaatsgevonden op dinsdag 17 september 2024 met een vervolg op 13 november 2024. Na het opstellen van het expertadvies en het plaatsvinden van de internetconsultatie volgt naar verwachting agendering van het Forumadvies in een vergadering van het Forum Standaardisatie in de eerste helft van 2025.

b. Nieuwe versie NLGov REST API Design Rules

Forum Standaardisatie toetst of de nieuwe versie van [NLGov REST API Design Rules](#), versie 2.0, geschikt is voor opname op de 'Pas toe of leg uit'-lijst, waarvan [versie 1.0](#) thans op deze lijst staat. De standaard REST-API Design Rules geeft een verzameling basisregels voor structuur en naamgeving waarmee de overheid op een uniforme en eenduidige manier REST-API's aanbiedt. Dit maakt het voor ontwikkelaars gemakkelijker om betrouwbare applicaties met te ontwikkelen met API's van de overheid. NLGov REST API Design Rules is het Nederlandse profiel op deze standaard en is in beheer bij Logius.

Na het opstellen van het expertadvies en het plaatsvinden van de internetconsultatie volgt naar verwachting agendering van het Forumadvies in een vergadering van het Forum Standaardisatie in de eerste helft van 2025.

c. TOOI

Forum Standaardisatie toetst of de standaard [Thesauri en Ontologieën voor Overheidsinformatie](#) (TOOI), versie 1.3.4, geschikt is voor opname op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. TOOI 1.3.4 is een kennismodel voor het definiëren van een gemeenschappelijke taal waarmee data en metadata uitgedrukt kunnen worden. Hierdoor wordt overheidsinformatie beter vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar.

MDTO en de standaard TOOI zijn parallel aangemeld bij het Forum op verzoek van Bureau Forum Standaardisatie (BFS) om mogelijke overlap van MDTO en TOOI in het functioneel toepassingsgebied zo vroeg mogelijk gedurende de vervolprocedure inzichtelijk te hebben.

Na het opstellen van het expertadvies en het plaatsvinden van de internetconsultatie volgt naar verwachting agendering van het Forumadvies in een vergadering van het Forum Standaardisatie in de eerste helft van 2025.

d. MDTO

Forum Standaardisatie toetst of de standaard [Metagegevens voor duurzaam toegankelijke overheidsinformatie](#) (MDTO) geschikt is voor opname op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. MDTO is een standaard voor het vastleggen en uitwisselen van eenduidige metagegevens. Hierdoor wordt het mogelijk overheidsinformatie duurzaam toegankelijk te houden.

MDTO en de standaard TOOI zijn parallel aangemeld bij het Forum op verzoek van Bureau Forum Standaardisatie (BFS) om mogelijke overlap van MDTO en TOOI in het functioneel toepassingsgebied zo vroeg mogelijk gedurende de vervolprocedure inzichtelijk te hebben.

Na het opstellen van het expertadvies en het plaatsvinden van de internetconsultatie volgt naar verwachting agendering van het Forumadvies in een vergadering van het Forum Standaardisatie in de eerste helft van 2025.

2. Veiliger internet

e. Adressering van ICT-systemen binnen een netwerk IPv6 en IPv4

Forum Standaardisatie toetst of het functioneel toepassingsgebied voor IPv6 kan en moet worden verduidelijkt. IPv6 bepaalt dat ieder ICT-systeem binnen een netwerk een uniek nummer (IP-adres) heeft; hierdoor kunnen ICT-systemen elkaar herkennen en onderling data uitwisselen.

Forum Standaardisatie is op 6 mei 2020 akkoord gegaan om een procedure te starten voor het verduidelijken van het functioneel toepassingsgebied op basis van de aanbevelingen uit het [evaluatie-onderzoek van IPv6 en IPv4](#) (2020). Een adoptievraag uit najaar 2023 is een directe aanleiding om uitvoering te geven aan de aanbeveling uit de evaluatie van 2020.

Extra onderdeel van de expertbijeenkomst was het consulteren van experts over stimuleren van adoptie via verzwaren van de huidige verplichtingen van IPv6. De expertbijeenkomst heeft plaatsgevonden op 11 april 2024. [De openbare consultatie over het expertadvies](#) liep van vrijdag 6 september tot en met vrijdag 4 oktober. Naar verwachting volgt agendering van

het Forumadvies in een vergadering van het Forum Standaardisatie in de eerste helft van 2025.

f. Automatiseren van uitgifte van certificaten ACME

Forum Standaardisatie toetst of Automatic Certificate Management Environment (ACME) (automatiseren van uitgifte van certificaten) geschikt is voor opname op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. Een uitgebreid expertonderzoek is aangewezen om de standaard te toetsen aan de criteria voor opname op de lijst open standaarden. Onderdeel van dit expertonderzoek is om te onderzoeken om de standaard te verplichten aan de overheid (via 'Pas toe of leg uit'-verplichting) of aan te bevelen aan de overheid.

De expertbijeenkomst heeft plaatsgevonden op vrijdag 15 november 2024. Na het opstellen van het expertadvies en het plaatsvinden van de internetconsultatie volgt naar verwachting agendering van het Forumadvies in een vergadering van het Forum Standaardisatie in de eerste helft van 2025.

g. Ingrediëntenlijst van software SBoM

Het Ministerie van VWS heeft ook namens de Belastingdienst en het UWV de SBoM-standaarden OWASP CycloneDX Software Bill of Materials (SBoM) Standard versie 1.5 (kortweg: CycloneDX) en Software Package Data Exchange versie 3.0 (kortweg: SPDX) aangemeld om te toetsen voor plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. Het intakegesprek met de indiener heeft plaatsgevonden op donderdag 7 november 2024. Naar verwachting volgt agendering van het intakeadvies in een vergadering van het Forum Standaardisatie in de eerste helft van 2025.

3. Meer toegang en openbaarheid

h. Eenduidig beschrijven van begrippen NL-SBB

Forum Standaardisatie toetst of de [Standaard voor het beschrijven van begrippen](#) (NL-SBB) geschikt is voor opname op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. Daarnaast wordt getoetst of de beheerorganisatie Geonovum in aanmerking komt voor het predicaat 'uitstekend beheer'.

NL-SBB geeft aan hoe begrippen in een begrippenlijst, taxonomie of thesaurus eenduidig worden beschreven. De standaard draagt zo bij aan betrouwbare overheidsinformatie en betere informatievoorziening doordat NL-SBB helpt om in begrijpelijke taal aan burgers uit te leggen wat begrippen betekenen in de context waarin ze met de overheid te maken hebben. De standaard draagt tevens bij aan een betere samenwerking tussen overheden waardoor het mogelijk wordt om de overheid als één te benaderen en overheden een integrale aanpak en dienstverlening kunnen aanbieden.

De expertbijeenkomst heeft plaatsgevonden op donderdag 17 oktober 2024. Na het opstellen van het expertadvies en het plaatsvinden van de internetconsultatie volgt naar verwachting agendering van het Forumadvies in een vergadering van het Forum Standaardisatie in de eerste helft van 2025.

3D. Voortgang doorontwikkeling lijsten standaarden

[Bijlage: geen]

Onderzoek borgen actualiteit standaarden (versies)

In de vergadering van het Forum Standaardisatie van 27 september 2023 stemde het Forum in met het uitvoeren van aanvullend onderzoek naar het borgen van actualiteit van standaarden (versies) op lijst open standaarden. Het onderzoek is inmiddels nagenoeg afgerond. De verwachting is de uitkomsten van het onderzoek voor te leggen aan het Forum Standaardisatie in een vergadering in de eerste helft van 2025, tezamen met enkele voorstellen om de desbetreffende procedures van het Forum Standaardisatie daarop aan te passen.

Het onderzoek onderzoekt verschillende mechanismes om kleine versiewijzigingen met geringe impact op de eindgebruikers te kunnen doorvoeren op de lijst open standaarden zonder dat een gehele toetsingsprocedure hiervoor wordt aangewend, maar wel met behoud van de zorgvuldigheid van het Forum Standaardisatie en binnen de bestuurlijke en besluitvormende context waarbinnen het Forum Standaardisatie opereert.